

להתפלל בעבור רשעים

בראשית פרשת וירא פרק יח

(כג) וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הָאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע: (כד) אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הָאֵף תִּסְפָּה וְלֹא תִשָּׂא לְמִקּוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ: (כה) חֲלָלָה לָךְ מַעֲשֵׂת כְּדַבְּרֵךְ הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק עִם רָשָׁע וְהִיא כְּצְדִיק כְּרָשָׁע חֲלָלָה לָךְ הַשִּׁפְט כֹּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:

דרש משה

מה שאברהם התפלל כ"כ על אנשי סדום אף שהמם נלחמו נגד האמת ונגד החסד של אברהם וכמ"ש שמי שהוא נותן לעני כמעשה דההיא ריבה (סנהדרין קט): הוא מטעם שאין חסד של אברהם מצד טבעו כדרך חסדים שמצינו באומות העולם שלכן נעשים שונאים למי שאומר נגדם והורגין אותו והשיטה כידוע מכל השיטות שבעולם שהלשון הוא חסד והמעשים הם רציחה וחמס. אלא חסד של אברהם אבינו הוא מהתורה שהוא אמת אינו שונא את האומרים והלוחמים נגדו אלא מבקש שיחיו אך ייטיבו דרכם ולכן אמד אולי בחמישים עד עשרה צדיקים אם יש בהם יחזירו את הרשעים למוטב כי מעט אור ידחה הרבה מן החושך.

זוהר - מדרש הנעלם כרך א (בראשית) פרשת וירא

אמר רבי מצוה לו לאדם להתפלל על הרשעים כדי שיחזרו למוטב ולא יכנסו לגיהנם דכתיב (תהלים לה) "ואני בחלותם לבושי שק וגו'" ואמר רבי אסור לו לאדם להתפלל על הרשעים שיסתלקו מן העולם שאלמלא סלקו קודשא בריך הוא לתרח מן העולם כשהיה עובד ע"ז לא בא אברהם אבינו לעולם ושבטי ישראל לא היו והמלך דוד ומלך המשיח והתורה לא נתנה וכל אותם הצדיקים והחסידים והנביאים לא היו בעולם, אמר רבי יהודה כיון שרואה הקב"ה שלא נמצא ברשעים כלום מכל אותם העניינים מה כתיב ויבאו שני המלאכים סדומה וגו':

כף החיים אורח חיים קי"ט:א'

(ז) א"ר מצוה לו לאדם להתפלל על הרשעים כדי שיחזרו למוטב ולא יכנסו לגיהנם דכתיב ואני בחלותם לבושי שק וגו' וא"ר אסור לו לאדם להתפלל על הרשעים שיסתלקו מן העולם, שאלמלא סלקו הקב"ה לתרח מן העולם כשהיה עובד ע"ז לא בא אברהם אבינו לעולם וכו' זוהר פ' וירא במדרש הנעלם דף ק"ה ע"א. ועיין ברכות דף יו"ד ע"א. פת"ע שם:

תהלים פרק קד

(לה) יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְקִיָּק הַלְלוּ יְהוָה:

מסכת ברכות דף י'.

הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא, הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו. אמרה ליה ברויך דביתו: מאי דעתך? - משום דכתיב: "יתמו חטאים," מי כתיב חוטאים? חטאים כתיב! ועוד, שפיל לסיפיה דקרא: ורשעים עוד אינם, כיון דיתמו חטאים - ורשעים עוד אינם? אלא, בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה - ורשעים עוד אינם. בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה.

מסכת תענית דף כג. - כג:

אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה, וכי מצטריך עלמא למיטרא הוו משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי, ואתי מיטרא. זימנא חדא איצטריך עלמא למיטרא, שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דניתי מיטרא... ... אמר לה לדביתהו: ידענא דרבנן משום מיטרא קא אתו, ניסק לאיגרא וניבעי רחמי, אפשר דמרצי הקדוש ברוך הוא וייתי מיטרא, ולא נחזיק טיבותא לנפשין. סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זזיתא ואיהו בחדא זזיתא, קדים סלוק ענני מהך זזיתא דדביתהו.

... ומאי טעמא קדים סלוק ענני מהך זזיתא דהוות קיימא דביתהו דמר, לענגא דידיה? - משום דאיתתא שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לענני ומקרבא הנייתה [ואנא יהיבנא] זוזא, ולא מקרבא הנייתה. אי נמי הנהו בירוני דהוו בשיבבותן, [אנא] בעי רחמי דלימותו, והיא בעיא רחמי דליהדרו בתיובתא, [ואהדרו].

רמב"ם הלכות תפילה ב:א

בימי ר"ג רבו האפיקורוסין בישראל והיו מצירים לישראל ומסיתין אותן לשוב מאחרי השם, וכיון שראה שזו גדולה מכל צרכי בני אדם עמד הוא ובית דינו והתקין ברכה אחת שתהיה בה שאלה מלפני השם לאבד האפיקורוסין וקבע אותה בתפלה כדי שתהיה ערוכה בפי הכל, נמצאו כל הברכות שבתפלה תשע עשרה ברכות.

רבינו מנוח שם

וא"ת ונתקין ברכה דליהדרו בתשובה כדאמרה ברוריא דביתהו דר' מאיר (ברכות י) לר' מאיר על הנהו ברויני, ואמר' נמי גם ענוש לצדיק לא טוב ואמר רב אפילו במינאי (בכרות ז.). י"ל דכונת הברכה היא שיכרתו מן העולם בזמן שירצו להצר לישראל.